

VERSLAG

Programmaraad Bodembescherming

Datum : 20 juni 2012
Tijd : 13.30 – 16.00 uur
Plaats : SIKB, Gouda
Kenmerk : SIKB-PR Bescherming_N_12_52228

Aanwezig :

Arie de Bode - voorzitter
Otto Feenstra (VA / Afvalzorg)
Huib Walsarie (VA - Feniks Recycling)
Fred Mudde (AgentschapNL)
Eric Ruwiel (I&M)
Huib Mulleneers (NIBV- GID Milieutechniek)
Walter de Koning (SIKB)
Marloes Jaspers – Van Dommelen (Dienst Vastgoed Defensie)
Hermann Haukes (ODI/VDV – Haukes BV)
Robert Hilgers (IPO / prv N-Brabant)

Afwezig :

Eddie Alders (FME)
Paul van den Horn (NIBV-Cofra)
Frank Ossebaar (VNO-NCW – Sabic)
Robert-Jan Stuuut (ONRI - MWH)
Matthijs van Oord (Emmtec)
Frank Lamé (Deltares)
Erik van der Heijden (VTI – Van der Heijden Milieu- en Installatietechniek)

Gasten:

Avalon Heemskerk (Anya Advies),
agendapunt 2
Ed Muller (DHV), agendapunt 4

Agendalid:

Remco de Boer (AgentschapNL)

Actie door Nr.

1 Opening, vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2 Inspectie van minerale afdichtingslagen

Tijdens de vergadering op 22 februari is het projectplan voor een inspectierichtlijn voor minerale afdichtingslagen (bijgaand) besproken. Geconcludeerd is dat het gewenst is om de resultaten van eerste fase – het formuleren van de uitgangspunten – eerst te bespreken in de Programmaraad voordat eventueel vervolgwerkzaamheden worden uitgevoerd. Op verzoek van SIKB heeft Avalon Heemskerk (Anya Advies) in gesprek met diverse betrokkenen een uitgangspunten notitie opgesteld. Hij licht deze toe aan de Programmaraad.

Tijdens de discussie komt naar voren:

- Het is van belang om niet alleen de voorzieningen te bezien, maar ook de maatregelen (bv jaarlijkse controle door de houder van de inrichting). Heemskerk antwoordt dat meer aandacht voor het voortraject er toe moet leiden dat er minder aandacht naar de beheersituatie hoeft uit te gaan. Hij denkt aan alleen een controle op de staat van het werk zoals in het concept van de AS 6900 is opgenomen en peilbuizen benedenstrooms.
- Is hier geo-elektrisch meten als inspectiemethode toepasbaar? Specifiek probleem is de (te) beperkte beschikbaarheid van vocht. In de discussie komt naar voren dat het wel kan, maar in praktijk tamelijk kostbaar.
- Beleidsmatig betekent een minerale afdichtingslaag de overstap van 'verwaarloosbaar risico' naar 'aanvaardbaar risico'. Dat is een (te) grote stap. Besproken wordt dat het gewenst is onderscheid te maken tussen de mate van vloeistofdichtheid en de mate van bereikbaarheid van de aangelegde voorziening. De minerale afdichtingslaag heeft (mits op een bepaalde manier ontworpen) een k-waarde die tenminste evenwaardig is aan die van beton of asfalt. Wat betreft de bereikbaarheid; die is

inderdaad beperkt, maar de eerder besproken 'controle op de staat van het werk' zou daarin een oplossing kunnen zijn.

- De ontwerp-eisen zijn erg belangrijk. Zou het ook niet zo moeten zijn dat de toepassing van een minerale laag wordt gekoppeld aan een bepaald soort gebruik? Besproken wordt dat in het op te stellen referentiedocument de (standaard) ontwerp-eisen opgenomen moeten zijn teneinde adequaat in te kunnen spelen op het beoogde gebruik (en eventuele beperkte wijzigingen in het gebruik)
- Voldoet de prestatie van de minerale afdichtingslaag wel aan de definities in de NRB 2012? Besproken wordt dat een minerale afdichtingslaag een verwaarloosbaar bodemrisico oplevert mits de maatregelen vooraf in de beoordeling worden betrokken.
- Het opstellen van een referentiedocument dat ene generieke uitspraak (en zo nodig aanpassing van de NRB) oplevert is een goed idee. Liever een uitspraak aan de voorkant dan per situatie door het bevoegd gezag.

Mudde,
Mulleneers
De Koning

Besluit: opstellen van een referentiedocument waarin de stand van de techniek is beschreven zodat duidelijk is in welke situatie (ontwerp, borging) een minerale afdichtingslaag die in een Wm-inrichting wordt toegepast als vloeistofdichte voorziening, een verwaarloosbaar bodemrisico oplevert. om dit referentiedocument voor te leggen aan de Klankbordgroep Bodembescherming NRB 2012 en te verzoeken om aanvulling / wijziging van de NRB 2012. Het referentiedocument dient na acceptatie als BBT-document. OP basis hiervan kan de inspectierichtlijn AS 6700 of AS 6900 worden aangevuld zodat het inspecteren van minerale afdichtingslagen met een reguliere verklaring mogelijk wordt. E.a. verder uitwerken in overleg tussen Fred Mudde, Huib Mulleneers en Walter de Koning

3 Green Deal kwaliteitsverbetering bodemas

Begin 2012 is een convenant voor de kwaliteitsverbetering van bodemas uit afvalenergiecentrales getekend (bijgaand). De rijksoverheid heeft het voornemen om de categorie IBC-bouwstoffen in het Besluit bodemkwaliteit in 2020 te schrappen, tenzij uit onderzoek blijkt dat dit technologisch niet haalbaar is of alleen tegen onaanvaardbare maatschappelijke kosten. De AEC's stellen zich in het verlengde daarvan ten doel om in 2020 de kwaliteit van alle bodemas zodanig te verbeteren dat de bodemas vrij toepasbaar is en niet meer toegepast zal worden als IBC-bouwtstof. Bij de herziening van het Besluit in 2018 worden daarover definitieve afspraken gemaakt.

Arie de Bode vertelt vanuit de optiek van de Vereniging Afvalbedrijven (VA) over de aanleiding en inhoud van het convenant, de manier waarop de afspraken worden ingevuld en de relatie met kwaliteitsborging bij bodembescherming.

Tijdens de discussie komt naar voren:

- Waarom wordt de stap naar een convenant gezet? Knelpunt is de wens om geen secundaire bouwstoffen toe te passen waarvan de milieuprestatie (te) beperkt is. Sommige AEC's lopen behoorlijk achter in de inspanningen om de kwaliteit te verbeteren. I&M wil dat de AEC's nu echt iets gaan doen. De winst ziet men in het meetrokken van de achterblijvers op basis van inspanningen vanuit de markt zelf.
- Hoe handhaafbaar / meetbaar is het convenant? Het gaat om een inspanningsverplichting gekoppeld aan investeringsverplichting.
- Wat is het beleid in buurlanden, levert dit concurrentie-nadeel op? Is onbekend, maar er wordt geen stijging van tarieven verwacht, eerder een daling.
- SIKB stelt op dit moment een AS 6900 voor IBC-werken op, wordt die nu overbodig? Nee, de controle op de staat van het werk van al aangelegde werken is een blijvende inspanning. Ook controle tijdens de aanleg zal veel aandacht blijven vragen. Wel mag verwacht worden dat er geen nieuwe aanleg meer zal zijn, zodat het ontwerpen zelden zal plaatsvinden. Vanuit I&M wordt aangegeven dat er al langere tijd wordt toegewerkt naar het verdwijnen van de IBC-categorie; het opstellen van de AS 6900 is voor nieuwe aanleg 'plan B', voor controle blijvend nodig.
- Valt vliegias ook onder de Green Deal? Nee, is aparte categorie.

De voorzitter concludeert uit de discussie dat de Green Deal een belangrijke ontwikkeling is voor bodemmassen en tevens dat het opstellen van de AS6900 ongewijzigd door moet gaan (mn voor aanleg en controle van de staat van

eerder aangelegde werken).

4 Hydrologisch inspecteren

Binnenkort wordt de CUR44 vervangen door de AS6700. Onderdeel daarvan is de AS 6703 Hydrologische meting vloeistofdichtheid (bijgaand). Ed Muller stelt de vraag aan de orde of de CUR 44 / AS 6703 wel voldoende zijn toegesneden op het inspecteren van industriële afvalwaterstelsels. Hij vergelijkt o.a. met de werkwijze bij gemeentelijke riolering conform de NEN 3398 en NEN 3399. De toetsing op deze normen leidt niet tot een verklaring vloeistofdichte voorziening cfm CUR44, zodat niet voldaan wordt aan de vergunningsvoorwaarde. Tijdens de discussie komende volgende onderwerpen aan de orde:

- De CUR 44 of het Activiteitenbesluit verplichten niet tot een vloeistofdichte riolering. Dit volgt dus uit de vergunning. De NRB heeft het over een inspanningsverplichting. Gebrek aan kennis leidt er nogal eens toe dat er bij aanvraag of vergunningverlening een foutieve eis wordt opgenomen.
- In praktijk worden er al zeer lang industriële afvalwaterstelsels geïnspecteerd. Daarbij wordt niet iedere put gecontroleerd. Het gaat dan om een combinatie van inspectie-technieken. Situaties waar men niet bij kan worden onder druk gezet, ook camera-inspecties worden aanvullend toegepast. Compartimentering is een belangrijk middel; lekken gebeurt in praktijk bijna altijd op de ringen. Het eindresultaat is een adequate conclusie. Nadeel is wel dat de productie enige tijd (te lang?) stil moet liggen.
- Ook geo-elektrisch meten bij rioleringen is mogelijk
- De verleende vergunningen lijken lang niet altijd adequaat, ondanks de IPO-Bodemrichtlijn. Gepleit wordt voor een evaluatie van de voorschriften, want het inspecteren van 'iedere put' is in praktijk 'niet te doen'
- Een beheerplan zou standaard onderdeel van de werkwijze van een bedrijf moeten zijn, wordt echter lang niet altijd voorgeschreven. Dit gegeven, gecombineerd met fouten in de aanvraag of vergunningverlening pleit er voor om de technische adviesbureaus (opnieuw) te informeren over de ins en outs van het inspecteren van industriële afvalwaterstelsels

De voorzitter concludeert dat er geen reden is tot wijziging van de AS 6703. Het echte discussiemoment over verplichtingen mbt de riolering is in het algemeen de vergunning(-aanvraag). Muller organiseert een mini-symposium over de eisen mbt de riolering in het vierde kwartaal van 2012. Enkele aanwezigen zeggen hun medewerking toe.

5 Verslag vergadering 22 februari 2012

Het verslag wordt met enkele tekstuele wijzigingen (direct verwerkt in de nieuwe versie van het verslag) vastgesteld.

Actielijst:

- Ruwiel - BRL 2344 beschrijft het inspecteren van mestbassins, maar functioneert nu onder certificatie. I&M is van mening dat deze activiteit alsnog als inspectie aangemerkt moet worden. Deze actie is met 6 maanden uitgesteld. Verdere informatie volgt
- De Koning - De handleiding voor het inspecteren van bezinkbassins in de bloembollensector is eigendom van I&M, maar feitelijk onbeheerd. De branche-organisatie KAVB en SIKB zijn in overleg om tot beheer te komen.
- De deelname aan de workshops NRB is boven verwachting. Ook de regionale verschillen zijn weggevallen. Er is dus geen reden meer tot vervolgactie om deelname te bevorderen. Er zijn nog wel duidelijke verschillen in houding en kennis per gemeente. Tijdens het SIKB-congres op 27 september zal dit aan de orde komen.

6 Rondvraag

Geen

Volgende bijeenkomst op 31 oktober, 13.30 uur in Gouda

